

Bruxelles, den 3. maj 2019
(OR. en)

8763/19

JEUN 64
EDUC 221
SOC 330
EMPL 245

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Tidl. dok. nr.:	8308/19 + COR1
Vedr.:	Unge som forkæmpere for demokrati i EU - Orienterende debat

Efter høring af Ungdomsgruppen har formandskabet udarbejdet vedlagte oplæg som grundlag for ungdomsministrenes orienterende debat på samlingen i Rådet (uddannelse, ungdom, kultur og sport) den 22.-23. maj 2019.

**Rådet (uddannelse, ungdom, kultur og sport) den 22. maj 2019 i Bruxelles – orienterende
debat om unge**

**Unge som forkæmpere for demokrati i Den Europæiske Union
– Oplæg fra formandskabet –**

1. Unge og demokrati

Demokrati er et af de grundlæggende principper, som EU bygger på og dets institutioner fungerer på basis af. Det er afgørende at konsolidere og støtte det for at sikre EU-borgernes trivsel.

Med hensyn til unge og demokrati bliver EU's forhold til de unge navnlig styret af artikel 165 i traktaten om EU's funktionsmåde, som fastslår, at "måle[t] for Unionens indsats er: (...) at (...) fremme de unges deltagelse i det demokratiske liv i Europa". I overensstemmelse hermed har den nyligt vedtagne EU-strategi for unge 2019-2027 til formål at fremme deres deltagelse i det demokratiske liv, og den henviser også til "den måde, vores demokratier fungerer på", "socioøkonomisk eksklusion og demokratisk eksklusion" og "demokratiske underskud i EU-processer"¹. Alle disse spørgsmål bør adresseres ved at bygge bro til de unge og derved styrke deres tillid til demokratiet som en styreform, der leverer resultater for og søger at engagere de unge.

Om end der fortsat er tale om en ret lav valgdeltagelse i absolutte tal, synes deltagelsen at være stigende blandt unge, og mens vi spændt venter på en bekræftelse af denne tendens i det kommende Europa-Parlamentsvalg, er det lige så vigtigt at se længere frem. De unge ser klart længere ud i fremtiden end blot til valget i betragtning af deres øgede villighed til at engagere sig mere i ungdomsorganisationers, NGO'ers og selv politiske partiers aktiviteter – selv om antallet af medlemmer fortsat er temmelig beskedent. Frivilligt arbejde, især med fokus på lokalsamfundet, er desuden blevet en mere tiltrækkende aktivitet blandt unge.

¹EU-strategien for unge, EUT C 456 af 18.12.2018.

Disse faktorer viser tydeligt, at nutidens unge generationer ikke er apatiske. Når det gælder deres syn på indsatsområder, som f.eks. EU bør prioritere, kommer demokratisk deltagelse i anden række efter uddannelse og kompetencer, miljøbeskyttelse og bekæmpelse af klimaforandringer, beskæftigelse, migration og flygtningespørgsmål². Det betyder ikke nødvendigvis, at unge ikke interesserer sig for demokrati. Tværtimod: otte ud af ti unge europæere mener, at der bør ydes støtte til uddannelsesprogrammer, som fremmer kritisk tænkning, og bedre undervisning i EU-borgernes rettigheder og ansvar og hvordan EU og dets institutioner fungerer – alle centrale elementer for at sikre, at det moderne demokrati fungerer gnidningsfrit³.

I lyset af ovenstående bør det anerkendes, at unge værdsætter demokratiet, men at der skal gøres mere, hvis de skal føle og især forstå dets betydning. Desuden er vi nødt til at sikre, at unge føler sig inkluderet og kan spille en aktiv rolle i EU's og medlemsstaternes demokratiske liv. Men for at opnå dette bør der tages hensyn til en række aspekter.

2. Hvordan tilskynder vi de unge til at deltage mere i EU's demokratiske liv

a) Alternative politiske narrativers tiltrækningskraft

Narrativen med fokus på demokrati, grundlæggende menneskerettigheder og interkulturel dialog kan miste opbakning i et klima af materiel usikkerhed og modgang (høj og vedvarende ledighed, fattigdom blandt personer i beskæftigelse, lav sandsynlighed for social mobilitet osv.), navnlig hvis det tager alt for lang tid for demokratiske regeringer at løse disse udfordringer. Det vil derfor næppe være nogen overraskelse, hvis borgerne, uanset alder, lytter til dem, som hævder, at de har lette løsninger på nutidens sociale og økonomiske problemer.

Det er i dag lettere at udnytte folks frustrationer på grund af nye forbindelsesmuligheder og informationsstrømme, som gør det muligt at sprede desinformation. Det er derfor afgørende at lægge mere vægt på, hvordan politiske løsningsmodeller formuleres, formidles og gennemføres.

² Flash Eurobarometer 455 – De unge i Europa (2017). Undersøgelse gennemført af TNS Political & Social efter anmodning fra Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Uddannelse, Unge, Idræt og Kultur.

³ Ibid 2.

b) Nye og skiftende former for magt og ungdomsdeltagelse

Trods ovennævnte nylige forbedringer hersker der fortsat en opfattelse af, at vi har en ung generation, der er noget uengageret i traditionelle former for deltagelse i beslutningstagning (stemmeafgivning, politiske partier, ungdomsorganisationer, deltagelse i offentlige debatter osv.). Regelmæssige afstemninger er muligvis ikke længere nok til at engagere unge i beslutningstagning, og de værdier, som definerer den traditionelle magtstruktur, har ikke nødvendigvis den samme tiltrækningskraft som mere foretrukne alternativer⁴:

Disse nye styre- og deltagelsesformer rejser klart spørgsmål om, hvor repræsentativ beslutningstagningen og forvaltningssystemerne er.

⁴ Alex Farrow, "Youth Participation: Closer to the Edge of Participation and Activism", SALTO Think Tank on Youth Participation, Tallinn, 2018, kan læses her.

c) Brugen af teknologi og dens indflydelse

Med ny teknologi kan man også nedbryde afstanden mellem borgerne og de statslige institutioner og muliggøre hurtig kommunikation og meningstilkendegivelse. De unge generationer er generelt meget vant til at anvende sociale medieredskaber, hvilket er en styrke, der er værd at tage i betragtning.

Der bør dog også lægges mere vægt på:

- Den digitale kløft mellem unge og behovet for at overvinde den
- Hvordan man lukker kommunikationscirklen – unge høres, udtrykker sig selv og deltager i beslutningstagning, men resultaterne skal også kommunikeres tilbage til dem og beslutningerne begrundes på en tilsvarende ungdomsvenlig måde
- Digital deltagelse, som ikke har de samme mekanismer som mere traditionelle former for deltagelse for at sikre kvalitet og rækkevidde.

3. Spørgsmål til ministrenes orienterende debat

Ved den orienterende debat, der er berammet til samlingen i Rådet (ungdom) den 22. maj, anmodes ministrene om at adressere de spørgsmål, der rejses i dette oplæg. I den forbindelse ønsker de måske at svare på følgende spørgsmål:

1. **Hvad kan medlemsstaterne og EU-institutionerne gøre for at tackle de udfordringer, der fremhæves i dette oplæg, for at fremme de unges støtte til demokratiske principper?**
2. **Når man ser på nutidens unge generationer og deres styrker, interesser og profil, hvilke foranstaltninger vil så være de mest effektive for at få flere unge til at deltage i EU's og dets medlemsstatsers demokratiske liv?**